

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення кредитування: Закон України № 2478-VIII від 03.07.2018. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 46. ст. 368.

4. Кредити на розвиток бізнесу в банках України. URL: <https://bankchart.com.ua/business/credit>

5. Процентные ставки по некоторым кредитам достигают заоблачных величин. URL: http://ukrrudprom.com/digest/Protsentnie_stavki_po_nekotorim_kreditam_dostigayut_zaoblachnih_.html

6. Звіт Правління Національного банку України щодо проведення грошово-кредитної політики (станом на 28 серпня 2018 року); Рішення Правління Національного банку України від 12 лютого 2019 року № 138-рш «Про затвердження звіту Правління Національного банку України щодо проведення грошово-кредитної політики в 2018 році». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr57750018>, <https://beta.bank.gov.ua/files/edGaEVNsWHSgLJk>

ДО ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ЗІ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ м. ХАРКОВА)

Завадська Ангеліна Тимурівна,
*молодший науковий співробітник НДІ правового
забезпечення інноваційного розвитку
Національної академії правових наук України*

The current intensive development of the national innovation system determines the expansion of forms of interaction both between the subjects of the national innovation system and with other participants in a wide range of legal relations. In this aspect, attention is drawn to the importance of positive interaction at the regional level of local self-government bodies and subjects of the innovation system. The purpose of this article is to identify the most common and effective forms of such interaction.

Keywords: innovation activity, local council, national innovation system, startup.

Современное интенсивное развитие национальной инновационной системы детерминирует расширение форм взаимодействия как между субъек-

ектами національної інноваційної системи, так і с другими учасниками широкого кола правоотношень. В этом аспекте привлекает внимание важность позитивного взаємодія на регіональному рівні органів місцевого самоуправління і суб'єктів інноваційної системи. Целью данної статті являється визначити найбільш розповсюджені і ефективні форми такого взаємодія, на прикладі реалізації відповідуючих повноважень Харківським міським радою.

Ключевые слова: інноваційна діяльність, міська рада, національна інноваційна система, стартап.

На сучасному етапі розвитку національного законодавства спостерігається розширення нормативного регулювання інноваційної діяльності та засобів розвитку суб'єктів національної інноваційної системи.

Так, відповідно до ст. 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон України «Про МС») місцеве самоврядування в Україні здійснюється, зокрема, на принципах поєднання місцевих і державних інтересів, та державної підтримки та гарантії місцевого самоврядування. реалізація таких принципів, здійснюється серед іншого і сфері підтримки інноваційної діяльності.

У даній роботі зупинимося на такому аспекті діяльності органів місцевого самоврядування як сприяння розвитку інновацій та суб'єктів національної інноваційної системи на регіональному рівні.

Наукові дослідження щодо розвитку інноваційної діяльності, форм взаємодії органів місцевої влади та суб'єктів національної інноваційної системи здійснювали С. В. Глібок [1, С. 57–64], І. Ю. Матюшенко, М. С. Пасмор [2] та інші.

На нормативному рівні дана галузь врегульована низкою законів та підзаконних нормативно-правових актів.

Так, відповідно до Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (далі – Закон України «Про пріоритетні напрями») ними визнаються науково і економічно обґрунтовані та визначені відповідно до цього Закону напрями провадження інноваційної діяльності, що спрямовані на забезпечення економічної безпеки держави, створення високотехнологічної конкурентоспроможної екологічно чистої продукції, надання високоякісних послуг

та збільшення експортного потенціалу держави з ефективним використанням вітчизняних та світових науково-технічних досягнень. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності поділяються на стратегічні та середньострокові пріоритетні напрями. Останні, у свою чергу, поділяються на напрями загальнодержавного, галузевого та регіонального рівня.

Саме середньострокові пріоритетні напрями регіонального рівня найбільш щільно пов'язані з реалізацією органами місцевого самоврядування своїх повноважень. Відповідно до ч. 7 ст. 5 Закону України «Про пріоритетні напрями» середньострокові пріоритетні напрями регіонального рівня затверджуються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, місцевими радами за поданням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій на основі стратегічних пріоритетних напрямів, середньострокових пріоритетних напрямів загальнодержавного рівня з урахуванням прогнозу економічного і соціального розвитку відповідного регіону.

Середньострокові пріоритетні напрями регіонального рівня реалізуються шляхом формування та виконання регіональних, місцевих інноваційних програм та окремих інноваційних проєктів.

Обсяги коштів, що спрямовуються на реалізацію пріоритетних напрямів регіонального рівня, щорічно визначаються відповідними бюджетами, у тому числі з урахуванням статті 105 Бюджетного кодексу України. Для реалізації середньострокових пріоритетних напрямів державою запроваджуються заходи щодо:

- 1) розвитку інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, технологічних парків, наукових парків, технополісів, інноваційних бізнес-інкубаторів, центрів трансферу технологій, інноваційних кластерів, венчурних фондів тощо);

- 2) першочергового розгляду заявок на винаходи, що відповідають середньостроковим пріоритетним напрямам загальнодержавного рівня;

- 3) прямого бюджетного фінансування та співфінансування;

- 4) відшкодування відсоткових ставок за кредитами, отриманими суб'єктами господарювання у банках;

- 5) часткової компенсації вартості виробництва продукції;

6) кредитів за рахунок коштів державного бюджету, кредитів (позик) і грантів міжнародних фінансових організацій, залучених державою або під державні гарантії;

7) субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам;

8) податкових, митних та валютних преференцій.

В якості прикладу реалізації наведених вище положень законодавства можна навести Міську програму інноваційної та інвестиційної діяльності та іміджевих проєктів на 2017–2020 роки, затверджену Рішенням Харківської міської ради від 21.12.2016 № 490/16[3]. Даний акт посилається на Стратегію розвитку міста Харкова до 2020 року та декларує появу окремих проєктів та конкурсів, спрямованих на розвиток інновацій.

Варто зазначити, що відповідальним виконавцем програм підтримки інноваційного розвитку є Управління інноваційного розвитку та іміджевих проєктів Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради.

Відповідно до Кошторису витрат на виконання Міської програми інноваційної та інвестиційної діяльності та іміджевих проєктів на 2017-2020 роки за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2018 рік, затвердженої Рішенням Харківської міської ради від 20.12.2017 № 922/17 [4] на організацію і проведення семінарів, круглих столів, нарад, конференцій, виставок, форумів, презентацій, у тому числі заходів міжнародного рівня та інших заходів, спрямованих на розвиток і просування інвестиційних та інноваційних можливостей міста і залучення коштів іноземних та вітчизняних інвесторів до розвитку економічного потенціалу міста Харкова було виділено майже 3 млн. грн. із загального фонду місцевого бюджету, а на фінансову підтримку при розробці актуальних для громади та бізнесу міста Харкова інноваційних, інвестиційних і грантових проєктів, часткове їх фінансування та супровід було виділено 1 млн. грн.

Разом з тим, аналіз даного Кошторису дає змогу зробити висновок, що фінансування інновацій в м. Харкові з місцевого бюджету здійснюється виключно з загального фонду і загальна сума такого фінансування на 2018 рік складала майже 8 млн. грн. Це дає змогу

стверджувати, що в м. Харкові є доволі значний потенціал для фінансування розвитку інновацій.

Таким чином, можливим є зробити **висновок**, що реалізація законодавства України про розвиток інновацій, а також взаємодія між органами місцевого самоврядування та суб'єктами національної інноваційної системи здійснюються, переважно, на рівні фінансування окремих проектів, шляхом проведення конкурсів та надання грантів. Аналіз актів Харківської міської ради дає змогу констатувати високий рівень перспективності розвитку інновацій у м. Харкові. Разом з тим, спостерігається розподіл фінансування проектування та проведення заходів спрямованих обговорення інноваційного розвитку територіальної громади, та створення й реалізації новітніх інноваційних винаходів та проектів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Глібко С. В. Правове регулювання випуску і реалізації високотехнологічної продукції в Україні. *Економіко-правові проблеми розвитку та сприяння господарській діяльності в сучасних умовах*: зб. матеріалів круглого столу (м. Харків, 25 трав. 2018 р.) / редкол.: М.П. Кучерявенко, О.О. Дмитрик, С.В. Глібко. Харків : Право, 2018. 280 с.
2. Матюшенко І. Ю., Глібко С. В., Пасмор М. С. Практичні аспекти визначення високотехнологічних галузей і продукції в Україні. *Соціальна економіка*. Вип. 55. 2018. С. 37–49
3. Міська програма інноваційної та інвестиційної діяльності та іміджевих проектів на 2017-2020 роки: затв. Рішенням Харківської міської ради від 21.12.2016 № 490/16. URL: <http://kharkiv.rocks/reestr/665675>
4. Кошторис витрат на виконання Міської програми інноваційної та інвестиційної діяльності та іміджевих проектів на 2017-2020 роки за рахунок коштів бюджету міста Харкова на 2018 рік: затв. Рішенням Харківської міської ради від 20.12.2017 № 922/17. URL: <http://kharkiv.rocks/reestr/667080>